

Kanada Magyar Újság
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetés évi 60 \$
 Kalföldi országokban 63 \$
 Szerkesztőség: 2964 Main Street
 Winnipeg, Man.
 2964 Main Street

Kanada Magyar Újság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Újság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Printed every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 2964 Main Street
 Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDOSY IVÁN. Editor

VOL. VI. ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. FEBRUÁR 16. SZOMBAT

NO. 7. SZAM.

REFLECTIONS UPON THE MEETING OF THE C.H.A.

The meeting of the Canadian Hungarian Association, just recently concluded in Winnipeg, has in many ways fulfilled our hopes and expectations and again other ways it has sadly disappointed us. We were mainly disappointed that so much of the precious time was taken up with personal bickering, personal complaints and personal troubles. These, we fully understand, are always apt to come to the surface in any human undertaking but should under no conditions obscure the issues, which, we all know, are of prime importance to all Canadians of Hungarian origin. We should remember, as one of the speakers so aptly pointed out, that no matter what the difference in our opinions may be, let us not forget that we are all of the same racial origin and what ever we do, let us not fight each other. If we can achieve this, then and only then can we reach the goal we have set before us. Our mission here in Canada is twofold. First to gather all Hungarians, no matter what their creed, politics or personal opinion — into one strong organization, thus to insure the necessary weight and strength which is our due. Secondly to remember the sad fate of our beloved Hungary and not only remember but also remind all our friends of this fate and thus awaken the conscience of the world and make them understand that by letting the unjust Treaty of Trianon stand not only the Peace of the World is endangered, but that this treaty is also a crime against Justice and blot on Humanity. As long as this Treaty stands, there can be no rejoicing in any Hungarian heart, as long as this treaty stands, there is no hope for permanent peace. We do not want anything impossible; all we want is that those territories which were robbed from our bleeding Fatherland be restored with their many millions of Hungarians, now being persecuted by Alien Rulers.

We were very pleased that the unanimous decision of the assembled delegates fell upon one of our best, most able Canadian Hungarians: Joseph Csavossy who was elected President for the ensuing year. The delegates were wise in their choice. For it is the selfsame Csavossy who this summer took so many first prizes in the standing grain competition and where farm was adjudged the best in Alberta. Though only in our midst for a considerably short time, yet he had already demonstrated the sterling qualities of our race: adaptability, perseverance and hard working. These are the qualities which a new country like this glorious Dominion needs in its settlers and our race has them. No matter how different the climate, agricultural methods, and general conditions are from those to which we are accustomed, our people will soon learn and succeed, where many others have failed. We are an agricultural nation, have lived on the soil for a thousand years, and during this time have learned to love it. A real Hungarian heart is never satisfied until he can behold the prairie lands with its grain fields rolling in the wind, so much like the fields of his old country.

Now that this annual convention is over let us sincerely and earnestly hope that the coming year will bring

us nearer to our aim. We know that it will take a lot of building, a lot of good work before we shall approach our ideal. But it seems to us that we are going ahead. If only step by step, yet we seem to notice the signs of progress. Let us hope that when we convene again next year, we shall be able to report that the difficulties of the beginning are over and we can proudly point to the results achieved!

BÖRTÖNBE KERÜLT A KÖNNYELMŰ MAGYAR

Lloydminsteri tudósítónk küldötte be az alábbi cikket, hogy tanuljon belőle minden magyar, főképp azok akik nem becsülik meg a keserves munkával megkeresett pénzüket.
 Nagy Pál honfitársunk, ki 1928 április havában érkezett Kanadába a jó szerencse segítségével egy fél év alatt több, mint 400 dollárt keresett meg, de ugyanolyan rövid idő alatt el is költötte nem törődve azzal, hogy mi lesz vele a kanadai zord télen. Mindennap 4-5 dollárba került a billiárd és a kugli. Ehez még napi 7-8 pohár sör is járult úgyhogy azon vette magát észre hogy nincs hol aludnia, nincs mit ennie, mert pénz nélkül nem adnak a városban semmit. Mikor már csaknem mindenét eladta még akkor sem hagyott fel rossz hajlmaival, míg végre most a törvény igazságos keze utol nem érte. Február 4-én este részeg fejjel egy rokkant ukránnal összeverekedett és két héttel ezelőtt a fején, melyért a bíró 11 dollár 50 cent bírságot vagy pedig egy hónapi börtönbüntetést szabott rá. Mivel már csak a télikabátját tudta volna eladni, melyre hamarosan nem akadt vevő, börtönben lesz ideje meg bányai tévedéseit.

BOSTON TRIANON ELLEN

Amerika egyik legnagyobb befolyású egyesületének a Foreign Policy Associationnak legutóbb Massachusetts állam fővárosában, Bostonban tartott gyűlésén a washingtoni vegyes döntő bíróságnál a magyar érdekeket képviselő Dr. Boér Elek közgazdatisi bíró hatalmas beszédében fejtette ki ezer elökelő amerikai előtt a magyar állás pont igazát.

A beszédet követő vitában a cseh Pergler többek között azt a valótlanságot szerette volna elhitetni, hogy a csehnek nem vállaltak soha felelős állást a monarchiában s így semmiféle felelősség őket a háborúért nem terheli, továbbá, hogy Csehszlovákia nem a békészerződéseket diktáló nagy hatalmaknak, hanem a cseh katonák hősiességének köszönheti létét. Dr. Boér tényekre hivatkozó higgadt válaszával teljesen a magyar ügy mellett tudta sorakoztatni a hallgatóságot, melynek tapsorkánja félreérthetetlenül megmutatta, hogy Bostonban a magyar a revizió oldalára billent.

BEKOLNEK A SZERBEK
 SZÓFIA, ber. 9. — Bulgáriának régi sérelmét orvosolta ma a belgrádi kormány, amikor Jugoszlávia és Bulgária között újból megnyitotta a határt, amelyre 1927 októberében zárt le, amikor bolgár komitácák Kovacevics Jugoszláv tábornokot meggyilkolták. A belgrádi kormányok rendelkezéséből arra következtettek, hogy hűbériséget követelnek, hogy hűbériséget követeljenek.

MAGYAR MŰVÉSZ-HANGVERSENY WINNIPEGEN

NYUGATKANADA LEGNEVESEBB MAGYAR MŰVESZEI KONCERTEZNEK VASARNAP D. U. 4-KOR A MUSIC AND ARTS HALLBAN — A WINNIPEGI REF. EGYHAZ RENDEZÉSEBEN

Winnipeg élénk zenélő életének is kimagasló eseménye lesz a február 17-én, azaz jövő vasárnap d. u. 4 órakor tartandó magyar hangverseny, melyet a winniepei református templom-alap javára rendeznek a United Church of Canada védnöksége alatt a Broadway és Hargrave utcák sarkán levő Music and Arts Building nagytermében.

Nemcsak a winniepei magyarság, hanem a zenekedvelő angol közönség körében is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a magas színvonalu hangverseny iránt, melyen nem kisebb zenekarok, mint Putnik Lulu zongoraművész, Mohalek Dező gordonka- és Muszti Dénes hegedűművész fogják megszólaltatni a klasszikus magyar muzsika legszebb gyöngyét.

Külön érdekesség lesz a koncertnek Kacsunoff ismert hangverseny-énekes fellépése, aki angol nyelven magyar dalokat fog előadni.

Meglepés lesz a nyári nemzeti ség kiállításán oly őszinte sikert arató cigánybanda megjelenése, amely nyílen így legalább ismét alkalma lesz a közönségnek arra, hogy bána-

tos hallgatókat és ropogós csárdákat élvezhessen hamisíthatatlanul cigányos előadásban.

A cigánybanda műsorán a következő magyar nóták szerepelnek: Elmegyek a templom mellett, — Halvány árpa róza, ha tudnál beszélni — Ahogy én szeretek, nem szeret úgy senki — Szép asszonynak kurizálók — A faluban két leány van — Vén diófa levele — Két gyöngye volt a falunak — Messze a nagy erdőn — Volt nincs fene bánya — Lehullott a rezgő nyárfa — Sárka kja szentem — Virágot keresek — Eg a kunyhó — Vén cigány — Minek a szőke énekelem ... Ugy érezzük, hogy ezt a páratlanul sort minden winniepei magyarnak meg kell hallgatnia.

A rendezőség a hét folyamán meg hívókat fog szétküldeni, de szívesen lát minden zenekedvelőt. Muzsa tehát mindenki angol ismerését és barátságát, hogy minél szélesebb körben ismertté tethessék a magyar zenekultúrát. Megszabott belépődíj nincs, de a jótékony célra való tekintettel a rendezőség ezennel felkér mindenkit, hogy tehetsége szerint adakozzék.

Németországnak nem kell Trotzky

BERLIN, febr. 9. — A német minisztertanács titkos ülésén úgy döntött, hogy Németország nem enged be Trotzkyt és nem kíván részere me nedéjogot biztosítani.

A határozatról Stresemann külügy miniszter nyomban értesítette a szovjet berlini nagykövetet és élő szóval indokolta meg előtte a határozatot.

Trotzkyknak azért nem adnak engedélyt, mert ezzel Németországban való tartózkodására egy német fehérek és vörösek között propagandára adnának alkalmat. Továbbá a Németországban tartózkodó sok oroszországi fehérral szemben fokozott rendőri védelemre volna szüksége Trotzkyknak, nehogy esetleg megöljék.

Németország azonban mindezek ellenére Oroszországgal az eddigi kereskedelmi és gazdasági jóviszonyt fenntartani kívánja.

Felozslatták a délvidéki német egyesületeket

Belgrádból jelentik: A Jutarny List szerint a belügyminiszter rendelkezést adott ki, amellyel felozslatja az összes német kulturális, szociális, humanus és politikai egyesületeket.

Az új kormány a legnagyobb erővel látott hozzá a közgazdatis megjavításához. Az egyes miniszterek rendkívül szigorú rendelkezéseket adtak ki, amelyekben utasítják a tisztviselőket, hogy használják ki jobban a munkaidőt és fejtsen ki produktív munkát. Zsifkovits miniszterelnök leiratot intézett a főispánokhoz, amelyben közli, hogy az ellátásellenes aktákat a legrovidebb időn belül rendezni kell, ha másként nem megy, oly módon, hogy a tisztviselők a hivatali idő leteltével is folytassák a munkát. Azokat a tisztviselőket, akiknél a jövőben ellátásellenes aktákat találnak, a legszigorubbán fogják büntetni.

Éhínség Romániában

A Romániának itélt Beszarabia Kishinev városából érkezett jelentések arról számolnak be, hogy az éhező tömeg feltörte az összes raktárakat és minden kezébe eső élelmiszert elrabolt. Beszarabiában rosszul fizetett az idel termés és a zavaros málnai viszonyok miatt nem tudják az éhező népet ellátni. Most küldött segíet menesztettek Bukarestbe és kormányfogatást kérnek.

A MILLIOMODIK „HENRY”

Február 5-én született és már szalad is a milliomodik Ford. Még pedig az új típusu, valódi automobil-formájú kocsi ez, melyből az első alig több mint egy év előtt bocsátotta világhódító útjára papája: Henry Ford. Az öreg talicskaszertű „Model T” csak hét esztendő alatt érte el az egymilliót.

ÉLETFOGYTI TARTÓ BÖRTÖNRE ÍTELTEK A HITVEGYILKOST

BUDAPEST, február 8 — ERDELYI-BELÁT, A BUDAPESTI BUNTE TÖRVENYSZÉK ESKÜDTŐBÍRÓSÁGA ELSŐFOKU GYLKOSSÁGBAN MONDTA KI BUNGSNEK FELESÉGE MEGOLESE MIATT. MIVEL A BUNCSLEKEMNYT AJSZTRIABAN KÖVETTE EL, AHOL NINCS HALBUNTETÉS, A BÍRÓSÁG ÉLETFOGYTI TARTÓ FEGYHAZBUNTE TESSEL SUJTOTTA.

CSALADI TRAGEDIA

DRUMHELLER, Alta. febr. 10 — Jack Bond szállóda-bérlőt a Kneehill vasutállomástól mintegy 300 lábnyira holtan találták a vágányokon. Minden jerr arra vall, hogy Bond öngyilkoságot követett el, miután Drumhellerben lakó feleségét kalapácsütéssel meg akarta gyilkolni. Szerencsére az asszony csupán kisebb sérülést szenvedett a kórházban ikrnek adott életet.

KÁRTÉRÍTÉSRE ÍTELTE A CSEHEKET A HÁGAI DÖNTŐBÍRÓSÁG

Prága, febr. 11. — Hágából az a jelentés érkezett, hogy a magyar-azulák vegyes döntőbíróság sok száz magyar kérelmezőnek Csehszlovákia ellen támasztott kártérítési követelését jogosnak ismerte el és elrendelte, hogy Csehszlovákia a háboru után elköszött magyar vagyonokért az összes érdekelteknek kártérítést köteles adni.

Bizonyosra vehető, hogy az utódállamok, a magyar követelők javára szolgáló későbbi ítéleteket meg fogják támasztani.

NAGY SIKERT ARATTAK A MAGYAROK CALGARYBAN

CALGARY, Alta. február 8 — Calgari pont ismételt megemlékezett arról az ünnepségről, amelyet Calgariában az új kanadai bevándorlók érdekében az egyik calgari öngyület rendezett a nemzetiségiek részvételével.

A kézimunka, népművészet, iparművészeti kiállításból és hangversenyekből álló ünnepség tervét magyar részről vetették fel és mondanunk sem kell, hogy a szereplő művészek és kiállítók újabb és újabb sikereket a magyar népek.

Captain Saw, az albertai parlament tagja nyitotta a kiállítást és hó 7-én órási érdeklődés mellett.

Megnyitó beszédjében többek között azt mondotta, hogy az igaz kanadai polgár bennünket nem mint idegeneket, hanem mint testvéreket fogad új az ujjazában, ahova mi szorgalmat, színt, tudást és művészeteket hozunk, amelyekre ennek a szép és gazdag országnak elvitatathatlanul nagy szüksége van.

A kiállításon, melyet a Hotel Patliser egyik pazar nagytermében rendeztek, tizenegy nemzet vett részt.

Nehogy tulozott öndicsérettel vádol

Szerencsés szerencsétlenség

PORT ARTHUR, Ont. febr. 11 — Malcolm Graham 22 éves elevátor-munkás a United Grain Growers nagy tárházának legfelső emeletén dolgozva megcsuszott és fejével felébe zuhant a 80 láb mélységbe. Szerencsére volt vagy tíz láb magassághoz zab a magtár fenekén és így Graham megmenekült a biztos haláltól.

LEUGROTT A 15. IK EMELETRŐL

Fokker világhírű holland származású repülőgépgyáros felesége szombat este leugrott a 15. ik emeleten levő newyorki lakásuk ablakából és holtra zústa magát.

LEGUJABB HIREK

SCHEFBECK J. István winniepei konzul, akit súlyos orvosi műtét után hetekig gyógykezelték Chicagóban, vasárnap este Winnipegre érkezett. Örömmel jelentjük a kedvező hírt és reméljük, hogy Schefbeck konzul egészsége rövidesen teljesen helyreáll, úgyhogy a közeljövőben ismét átvetheti fontos hivatala vezetését.

A KÉT VASUTTÁRSASÁG úgy látszik hamarosan megegyezik az északi vasutvonalak ügyében és már át is adták terveket Dunning vasutügyi miniszternek jóváhagyás végett. A jelek szerint sikerült úgy megoldani ezt a fontos kérdést, hogy a mezőgazdaság és bányászat szempontjából értékes területek vasutat kapjanak, anélkül, hogy bármelyik vasutársaság érdekeit sértsék.

LEEGETT A LORLIE-I POOLELEVATOR a múlt vasárnap 20,000 bushel búzával együtt. Szerencsére sikerült a könyveket kimenteni és így a termelőket semmiféle károsodás nem érheti.

ELFOGTAK GRIMES FARMUNKÁST, aki gazdája feleségét Grimes, Ontarió mellett a hó 10-én baltával meggyilkolta. A nyolc év óta Kanadában tartózkodó angol azt hozta, felmentségül, hogy a farmer felesége azt követelte, hogy vasárnap is dolgozzék.

TIZ BILLIÓ DOLLÁR kártérítést követel Franciaország a németektől, amint az a háborus adósságok rendezésére kiküldött szakértő bizottság február 12-én Párisban megkezdett konferenciáján kitudódott. Németország hajlandónak mutatkozott a fizetésre abban az esetben, ha a Rajnvidéket haladéktalanul kiűrik. Ettől a konferenciától igen sok függ Európa jövő sorsát illetőleg és első pillanatra szembeötlő érdekessége, hogy Amerika játsza benne a főszerepet. Ugyanaz az Amerika, amely Európa ügyeibe nem avatkozik — hacsak nem szagol pénzt a politika mögött.

MEXIKÓNAK újra megvan a maga véres szencziája. Alighogy Obregon volt elsőjelölt gyilkosát, Leon Toralt február 10-én kivégezték — bombamerényletet követtek el az új elnök, Portes Gil külhivonatja ellen. A mozdony, a podgyászokci és két személykoci darabokra zúzódtak, a fűtő szörnyethalt, az elnöknek azonban kutya baja sem történt a tettesteket halálra keresik.